

Kierunek VIII

Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”

Zestawienie bibliograficzne, odnotowujące zbiory Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej ZCDN w wyborze za lata 2005–2022 oraz aktualne źródła elektroniczne, podzielone jest – ze względu na rodzaj dokumentów – na trzy części: książki, artykuły z czasopism oraz źródła internetowe. W ich obrębie publikacje uszeregowano alfabetycznie według tytułu publikacji.

Książki

1. **Kompetencje bez tajemnic** : rozwijanie kompetencji to nie czary / Daniel Hunziker ; tł. Małgorzata Guzowska. – Słupsk ; Warszawa : Wydawnictwo Dobra Literatura – Grupa Wydawnicza Literatura Inspiruje, 2018. – ISBN 978-83-65897-42-8
Sygn.: 178004, 178005, 178042
2. **Kompetencje informacyjne uczniów w perspektywie zmian szkolnego środowiska uczenia się** / Katarzyna Borawska-Kalbarczyk. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak Jacek Śnieciński, 2015. – ISBN 978-83-62015-88-7
Sygn.: 175349
3. **Kompetencje jutra czyli czego przyszłość będzie wymagała od naszych dzieci** / Bartosz Sobotka. – Warszawa : OSM Power sp. z o.o., 2020. – ISBN 978-83-66516-13-7
Sygn.: 179926
4. **Kompetencje kluczowe** : realizacja koncepcji na poziomie szkolnictwa obowiązkowego / oprac. Anna Smoczyńska. – Warszawa : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2005. – ISBN 83-87716-86-3
Sygn.: 162688
5. **Kompetencje kluczowe drogą do kariery** : program rozwijania kompetencji kluczowych oraz scenariusze lekcji / Grzegorz Idziak, Jarosław Kordziński [i in.]. – Bydgoszcz : Pomorska Oficyna Wydawniczo-Reklamowa Jarosław Skrzypczak, 2013. – ISBN 978-83-936300-6-6
Sygn.: 173414

6. **Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży** : praktyka edukacyjna / red. Janina Uszyńska-Jarmoc, Katarzyna Nadachewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, Jacek Śnieciński, 2015. – ISBN 978-83-62015-93-1
Sygn.: 176261
7. **Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży** : teoria i badania / red. Janina Uszyńska-Jarmoc, Małgorzata Bilewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, Jacek Śnieciński, 2015. – ISBN 978-83-62015-92-4
Sygn.: 176262
8. **Kompetencje przyszłości** : obszary : porozmawiajmy o kompetencjach, wyzwania współczesnej edukacji, kompetencje cyfrowe, kompetencje społeczne nauczycieli / red. Stefan M. Kwiatkowski. – Warszawa : Wydawnictwo FRSE, 2020. – ISBN 978-83-65591-52-4
Sygn.: 179694
9. **Kreatywność w systemie edukacji** / red. Jan Fazlagić ; współpraca Agnieszka Rybińska. – Warszawa : Wydawnictwo FRSE, 2020. – ISBN 978-83-65591-87-6
Sygn.: 179698
10. **Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych** : obszary : przedsiębiorczość jako kompetencja kluczowa, kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych w edukacji, doświadczenia międzynarodowe w zakresie kształtowania kompetencji przedsiębiorczych / red. Tomasz Rachwał. – Warszawa : Wydawnictwo FRSE, 2020. – ISBN 978-83-65591-76-0
Sygn.: 179695
11. **Laboratorium w szufladzie. Anatomia człowieka** / Zaslaw Adamaszek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. – ISBN 978-83-01-19860-2
Sygn.: 177795, 177796
12. **Laboratorium w szufladzie. Biologia** / Stanisław Łoboziak. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017. – ISBN 978-83-01-18949-5
Sygn.: 176727, 177028
13. **Laboratorium w szufladzie. Chemia** / Angelika Gumkowska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015. – ISBN 978-83-01-18206-9
Sygn.: 175914, 176187

14. **Laboratorium w szufladzie. Elektrotechnika, elektronika, miernictwo** / Zaslaw Adamaszek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015. – ISBN 978-83-01-18205-2
Sygn.: 175915, 176188
15. **Laboratorium w szufladzie. Fizyka** / Bogdan Janus, Jacek Błoniarz-Łuczak. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016. – ISBN 978-83-01-18667-8
Sygn.: 175916, 176189
16. **Laboratorium w szufladzie. Matematyka** / Łukasz Badowski, Zaslaw Adamaszek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016. – ISBN 978-83-01-18888-7
Sygn.: 176779, 176780
17. **Laboratorium w szufladzie. Modelarstwo i robotyka** / Dagmara Kiraga, Zaslaw Adamaszek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015. – ISBN 978-83-01-18207-6
Sygn.: 175913, 176190
18. **Laboratorium w szufladzie. Optyka** / Zaslaw Adamaszek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016. – ISBN 978-83-01-18668-5
Sygn.: 175917, 176191
19. **Laboratorium w szufladzie. Zoologia** / Marta Alicja Trzeciak. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. – ISBN 978-83-01-19861-9
Sygn.: 177797, 177798
20. **Mediatyzacja przestrzeni szkoły** : tropy badawcze i implementacje / red. Marzenna Nowicka, Joanna Dziekońska. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019. – ISBN 978-83-66220-36-2
Sygn.: 179143
21. **Multimedialne kształcenie ustawiczne nauczycieli** : teoria, badania, praktyka / Józef Bednarek. – Warszawa : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, 2010. – ISBN 978-83-61121-40-4
Sygn.: 170328, 170329
22. **Multimedialne wspomaganie kształcenia matematycznego** / Anna Rybak. – Opole : Wydawnictwo Nowik, 2016. – ISBN 978-83-62687-87-9
Sygn.: 175740

23. **Nauczyciel a nowe technologie w szkole** / red. Marzenna Nowicka, Joanna Dziekońska. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2018. – ISBN 978-83-66220-03-4
Sygn.: 179142
24. **Nauczyciel i uczeń w przestrzeni kreatywnych działań** / red. Joanna Skibska, Justyna Wojciechowska. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2015. – ISBN 978-83-65231-08-6
Sygn.: 175868
25. **Nowoczesne technologie w pedagogice specjalnej** / red. Anna Skoczek, Anna Piestrzyńska. – Kraków : Akademia Ignatianum ; Wydawnictwo WAM, 2016. – ISBN 978-83-277-1139-7. – 978-83-7614-236-4
Sygn.: 176198
26. **Q edukacji cyfrowej** / Marlena Plebańska, Aleksandra Szyller, Małgorzata Sieńczewska. – Warszawa : Difin, 2020. – ISBN 978-83-8085-023-1
Sygn.: 179038
27. **Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej** / red. Janina Uszyńska-Jarmoc, Barbara Dudel, Małgorzata Głowska-Sołdatow. – Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2013. – ISBN 978-83-7850-087-2
Sygn.: 173041, 173042, 173300, 174268
28. **Szkoła uczenia się** / Jarosław Kordziński. – Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2018. – ISBN 978-83-8124-351-3
Sygn.: 177869
29. **Wsparcie rozwoju zawodowego a potrzeby nauczycieli w tym zakresie** / Barbara Murawska, Elżbieta Putkiewicz, Roman Dolata. – Warszawa : ISP, 2005. – ISBN 83-89817-15-2
Sygn.: 160651
30. **Współczesny uczeń a dydaktyka 2.0** / red. Marzenna Nowicka, Joanna Dziekońska. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2018. – ISBN 978-83-8019-821-0
Sygn.: 177713

Artykuły z czasopism

1. **Buduj, programuj i baw się z JIMU Robot** / Sylwester Zasoński // *TIK w Edukacji*. – 2017, nr 3, s. 32–35

2. **Cyfrowe laboratorium na zajęciach przyrodniczych** / Anna Romańska // *IT w Edukacji*. – 2016, nr 1, s. 51–53
3. **Cyfrowa dojrzałość** : o kształceniu do świadomego funkcjonowania w zmediatyzowanym świecie / Mieczysław Gałaś // *Refleksje*. – 2022, nr 4, s. 32–38
4. **Cyfrowa mądrość** : jak odpowiedzialnie korzystać z nowych mediów? / Mieczysław Gałaś // *Refleksje*. – 2020, nr 3, s. 12–21
5. **Dinozaur z wizją** : jak edukacja zdalna przemodelowała doświadczenia szkolne? / Magdalena Malik // *Refleksje*. – 2022, nr 3, s. 78–81
6. **Dziecko offline. Dlaczego warto uczyć (się) funkcjonowania poza mediami cyfrowymi?** / Zofia Kacalska-Krzywowiąza // *Refleksje*. – 2020, nr 3, s. 97–99
7. **eTwinning miejscem kształtowania kompetencji kluczowych** / Elżbieta Gajek // *Meritum*. – 2011, nr 3, s. 100–105
8. **Jak połączyć matematykę z programowaniem?** : przykłady lekcji ze Scratchem i robotem Photon / Mariola Kosztołowicz // *Matematyka*. – 2022, nr 3, s. 32–36
9. **Kapitał mobilności** : jakie kompetencje są nam potrzebne w XXI wieku? / Jolanta Suchecka-Zajac // *Refleksje*. – 2022, nr 5, s. 24–34
10. **Kompetencje cyfrowe** : jak i czego uczyć (się), żeby mądrze korzystać z mediów elektronicznych? / Małgorzata Skibińska // *Refleksje*. – 2022, nr 4, s. 9–21
11. **Kompetencje i rozwój zawodowy nauczyciela** / Stanisław Kowal // *Wychowawca*. – 2020, nr 2, s. 8–9
12. **Kompetencje jako podstawa skuteczności** / Małgorzata Pomianowska // *Dyrektor Szkoły*. – 2013, nr 10, s. 34–39
13. **Kompetencje nauczyciela na progu pracy zawodowej** / Mariusz Noga // *Wychowawca*. – 2020, nr 2, s. 14–16
14. **Kompetencje projektowania i wykorzystywania multimedialnych materiałów dydaktycznych w sferze potrzeb edukacyjnych uczniów – doniesienie z badań** / Eunika Baron-Polańczyk // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. – 2007, nr 2, s. 86–94
15. **Kompetencje przyszłości** : Future Leaders Exchange (FLEX) Program w Polsce / Izabela Bembenek-Kloc // *Refleksje*. – 2021, nr 2, s. 69–71
16. **Kooperatywne uczenie się – recepta na równoczesną realizację celów poznawczych i rozwijanie kompetencji społecznych** / Anna Abramczyk, Suzanne Jurkowski // *Język Obcy w Szkole*. – 2018, nr 1, s. 54–59
17. **Kreatywność a skuteczne nauczanie języków obcych** / Tomasz Róg // *Języki Obce w Szkole*. – 2018, nr 3, s. 93–98

18. **Laboratorium wiedzy** : eksperymenty i zajęcia terenowe w edukacji przyrodniczej / Zdzisław Nowak // *Refleksje*. – 2011, nr 2, s. 27–28
19. **Lepszy świat** : jakie kompetencje będą cenione w przyszłości? / Karolina Kubowicz // *Refleksje*. – 2022, nr 3, s. 52–56
20. **Metoda STEM ze SmartBee Club** / Anna Romańska // *TIK w Edukacji*. – 2021, nr 2, s. 24–25
21. **Międzynarodowe projekty eTwinning jako inkubatory wiedzy o klimacie oraz kompetencji kluczowych uczniów** / Tomasz Ordza // *Biologia w Szkole*. – 2020, nr 2, s. 45–47
22. **Miejsce z duszą. Kompetencje kluczowe w szkolnej bibliotece** / Lilianna Janeczek, Irena Zalewska // *Refleksje*. – 2020, nr 3, s. 86–91
23. **Multimedialny język polski – sposoby aktywizowania młodzieży za pomocą YouTube’a, Instagrama i TikToka** / Agnieszka Tomasik // *Polonistyka*. – 2022, nr 5, s. 15–19
24. **Nauczanie kontekstowe i problemowe we współdziałaniu szkół partnerskich w ramach międzynarodowego projektu, czyli przez żołądek do umiejętności, postaw i wiedzy** / Tomasz Ordza // *Biologia w Szkole*. – 2020, nr 6, s. 46–49
25. **Nauka przez doświadczanie** / Justyna Kapuścińska-Kozakiewicz // *Biologia w Szkole*. – 2022, nr 2, s. 32–35
26. **Niezbędnik kreatywnego nauczyciela – działania, narzędzia i metody rozwijające wyobraźnię uczniów** / Marta Florkiewicz-Borkowska // *Biologia w Szkole*. – 2022, nr 1, s. 25–29
27. **Nowe media w praktyce** : nowoczesne narzędzia na różnych poziomach edukacyjnych / Anna Michniuk // *Refleksje*. – 2019, nr 3, s. 17–19
28. **Od metodyki science do praktyki STEAM w projekcie „BIRDnet” realizowanym za pomocą narzędzi eTwinning** / Tomasz Ordza // *Biologia w Szkole*. – 2022, nr 2, s. 6–9
29. **Odbudowywanie kompetencji relacyjnych i komunikacyjnych uczniów** / Adriana Kloskowska // *Głos Pedagogiczny*. – 2021, nr 126, s. 49–52
30. **Odnowione spojrzenie na standardy przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej** / Maciej M. Sysło // *Meritum*. – 2011, nr 3, s. 87–93
31. **Podstawy STEM z littleBits** / Sylwester Zasoński // *TIK w Edukacji*. – 2017, nr 4, s. 28–30

32. **Problemowe zadania edukacyjne rozwijające myślenie krytyczne dzieci w wieku wczesnoszkolnym** / Katarzyna Pluta // *Edukacja Wczesnoszkolna*. – 2021/2022, nr 1, s. 65–83
33. **Przestrzeń kreatywności**. Wykorzystywanie nowych technologii w pracy pedagoga specjalnego / Zyta Czechowska // *Refleksje*. – 2020, nr 3, s. 58–63
34. **Robot photon edu na lekcjach matematyki** / Mariola Kosztołowicz // *Matematyka*. – 2022, nr 2, s. 41–46
35. **Rozwijanie kompetencji kluczowych na lekcjach języka angielskiego** / Joanna Kostrzewa // *Horyzonty Anglistyki*. – 2019, nr 1, s. 3–5
36. **STEAM i budowanie relacji kluczem do sukcesu w zdalnej edukacji** / Tomasz Ordza // *Biologia w Szkole*. – 2020, nr 5, s. 45–48
37. **Sztuka jako narzędzie do poznawania praw biologii – międzynarodowy projekt STEAM realizowany za pomocą platformy eTwinning** / Tomasz Ordza // *Biologia w Szkole*. – 2021, nr 4, s. 44–47
38. **Trójwymiarowa rewolucja w szkole** / Sylwester Zasoński // *Tik w Edukacji*. – 2017, nr 6, s. 38–41
39. **Umiejętności przyszłości. Jak je kształtować?** / Maja Lose, Kinga Bartkowiak // *Biologia w Szkole*. – 2021, nr 6, s. 24–29
40. **Urządzenia interaktywne w indywidualizacji nauczania** / Janusz Olczak // *Głos Pedagogiczny*. – 2011, nr 2, s. 47–50
41. **W cyfrowym notatniku nauczyciela bibliotekarza, czyli kompetencje kluczowe w cyfrowym wymiarze** / Magdalena Brewczyńska // *Biblioteka w Szkole*. – 2019, nr 7–8, dod. s. 9–10
42. **Wspieranie nauczycieli w wykorzystaniu Otwartych Zasobów Edukacyjnych (OZE) – na podstawie własnych nauczycielskich doświadczeń** / Małgorzata Rostkowska // *Meritum*. – 2012, nr 4, s. 60–62
43. **Wykorzystanie robotów LEGO do eksperymentów i pomiarów w fizyce** / Adam Ogaza // *Fizyka w Szkole z Astronomią*. – 2021, nr 1, s. 21–25
44. **Wykorzystanie tabletów na lekcji** / Dorota Janczak // *Dyrektor Szkoły*. – 2015, nr 11, s. 56–59

Źródła internetowe

1. **Czym jest uczenie się w wirtualnej rzeczywistości** / Marcin Sołodki, Blanka Zantara // W : nowaera.pl [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://www.nowaera.pl/e-rozwiazania/wirtualne-laboratorium-empiriusz/czym-jest-uczenie-sie-w-wirtualnej-rzeczywistosci#laboratoria-przyszlosci>
2. **Dlaczego w Programie Laboratoria Przyszłości warto wykorzystać środki na stworzenie pracowni STEAM (STREAM)?** // W : streamedukacja.pl [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://streamedukacja.pl/2021/11/08/wyposazenie-pracowni-stream>
3. **Druk 3D w edukacji szkolnej** / Marcin Sołodki, Blanka Zantara // W : nowaera.pl [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://www.nowaera.pl/e-rozwiazania/wirtualne-laboratorium-empiriusz/druk-3d-w-edukacji-szkolnej>
4. **Laboratoria przyszłości** / Praca zbiorowa // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/laboratoria-przyszlosci-praca-zbiorowa-264563>
5. **Laboratorium Przyszłości STREAM Edu Lab – Twoja Baza wyzwań i projektów techniczno-cyfrowych** // W : streamedukacja.pl [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://streamedukacja.pl/2022/03/17/laboratorium-przyszlosci-stream-edu-lab-twoja-baza-wyzwan-i-projektow-techniczno-cyfrowych/>
6. **STEAM** / Marianna Pejka // W : akcesedukacja.pl [online]. – [Dostęp: 5 września 2022]. – Dostępny w internecie: <https://akcesedukacja.pl/baza-wiedzy/blog/steam>
7. **Szkoła XXI wieku** / Aleksander Piecuch // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 5 września]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/szkoła-xxi-wieku-aleksander-piecuch-254207>

Zestawienie sporządziła

Beata Filus